

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

WALL STREETU JE DAVIS LJUB- ŠI OD COOLIDGE.

Stonka denarna močnja bo delala za republikanskega predsedniškega kandidata, newyorčana pa za demokratakega.

POTENTAKEM JE FINANČ- NIM INTERESOM VSEENO, ALI ZMAGA COOLIDGE, ALI DAVIS.

Washington, D. C. — Sila wall-
streetkih finančnih interesov se
vrgla na prihodnjih volitvah v
vrta za Johna W. Davisa in de-
mokratake volilno listo, a ona s
emontske ceste v Bostonu pa se
poganjala za Calvina Coolidgea
republikanske volilno listo. To
prišlo v nedeljo v New Yorku
dan.

Ta novica se tiče seje, ki je je
zela gospoda ene največjih bro-
kerskih hiš v Wall Streetu tisto
tro potem, ko je bil Davis ime-
ovan na demokrataki narodni
konvenciji za demokratakega
predsedniškega kandidata. Ka-
ker je povedal eden, ki je bil na
seji, niso bila izdana nobena
osebna navodila; ali spozneme-
pa so se finančni interesi gle-
de na splošno politiko.

Starejši član dotične brokerske
rde je dejal svojim tovarišem,
da bi bila republikanski stranka
za reko Mississippi.

Po njegovem mnenju bodo pri-
hodnji kongres kontrolirali ali
emokratje, ali pa kombinacija
emokratov in progresivcev. Po-
laj, ki bi ga ustvarilo dejstvo,
da bi bila ena stranka zastopana
Beli hiši, druga pa v kongresu,
bi bilo nevaren za velike fi-
nančne interese. Kajti potem bi
mogel predsednik naklonjen
narodnim močtem, izvesti njih-
ni želja.

Coolidge ni mogel kontrolirati
njunega kongresa, kjer je bila
njegova stranka le po imenu v ve-
li. A vsa znamenja pa kažejo,
da pride v prihodnji kongres še
Coolidge sovražnih in nasprot-
nih ljudi v obe hiši prihodnjega
kongresa.

Če bi Coolidge zmagal ter o-
stal se nadalje v Beli hiši s kon-
cesom, ki je proti njemu, potem
bi bilo še slabše za finančne mo-
čete, kakor pa je bilo za časa
njunega kongresa. Tako račun-
prena in previdna denarna mo-
čnja, ki je samo do tega, da ima
njegov človek v Beli hiši, pa
naj bo že demokrat ali republi-
kanec.

Vse te pomisleke je povedal
starejši finančnik svojim tovari-
šem, ki so jih vzeli na znanje ter
se jeli pečati z mislijo, kako bi
bilo, če bi se Wall Street izneve-
l svojemu dosedanjemu prijatelju
Coolidge ter ga postavi pod
zap. Po treznem preudarku in
presodku je prišla gospoda z
Wall Streeta do zaključka, da je
najbolje, če puste Coolidge na
odjelu ter se zavzamejo za Mor-
ganovega hlapca in demokrata-
kega predsedniškega kandidata
Davisa.

Da bi pa lahko še nadalje spe-
kulirali na predsednika ter mu na-
tokuvali v vseh ozirih politične
smernice, če bi bil Davis nenspe-
nen, a Coolidge pa zmagal, so na-
mignili močtem s tremontske
ceste v Bostonu, naj se oni pote-
nujejo za izvolitev republikan-
kega predsedniškega kandidata.
Ali Wall Street ga ne bo podpi-
ral. Newyorčanje imajo radi Cool-
idgea in republikansko platfom-
no. Ta jim je celo bolj všeč ka-
kor demokratake. Ali ne mislijo
pa, da bo mogel Coolidge kontrol-
irati prihodnji kongres.

STRELA UŽIGA.

San Francisco, Cal. — Strela je
udarila v raznih krajih narodne
kame Klamath v severni Kalifor-
niji in zanesla tri in trideset
godnih požarov. Gozdnim šuvs-
jem se je posrečilo spraviti pod
kontrolno trideset požarov, ampak
trije so se razširili tako, da je bi-
lo treba pozvati prostovoljce na
pomoč.
Bila je strašna noč. Dež je liti in
treskalo je kar križem.

Pregled dnevnih do- godkov.

Amerika.
Brandeis, zvezni vrhovni sod-
nik, bo mogoče progresivni kan-
didat za podpredsednika.

Wall Street bi rajši imel Davi-
sa kot Coolidge — toda oba sta
dobra.

Pekovski magnetje organizira-
jo svoj trust.

Bryan se je prodal denarni
močnji.

Avto s piknikarji se je pre-
vrnil v Chicago; dva ubita.

Inozemstvo.

Ameriški letalci dospeli v Pa-
riz, kjer jih je čakal slavnostni
sprejem.

Brazilski vstači prodirajo proti
pristaniščnemu mestu Santosu.

Nemški ministri neuraden spel
na svet za vstop na londonsko
konferenco.

Mehiški kmetje in delavci, ki
so strli de la Huertovo vstajo, ne
dajo orožja iz rok.

Bryan se je prodal de- narni močnji.

Washington, D. C. (Federated
Press.) — William Jennings
Bryan je bil nekoč "brezprimern
voditelj" narodne revolte
proti izžemanju ameriškega kmeč-
kega in meznega delavca, si je
izbral Washington za kraj svoje
izpovedi, v kateri je priznal, da
se je vdal v tej kampanji. Kar
naravnost je priznal, da bo pod-
piral Davisa, ki ga je na konven-
ciji označil za glavnika Morgan-
ovih interesov. To priznanje je
podal brez vsakršnega pridruženja
in s popolno iskrenostjo.

"Če je bil g. Davis imenovan,
sem se moral odločiti, ali bom
podpiral demokratake volilno
listo, ali pa delovati na to, da bi
bila poražena demokrataka stran-
ka. Odločil sem se, da je ne pu-
stim na cedilo, zakaj, nikakor ni-
sem mogel najti kakšne druge poti,
po kateri bi se dalo stožiti za do-
ležo več dobrega kakor z demo-
kratsko stranko," je rekel suha-
ški svetopisemski apostol. Uveril
sem se, da bi potegnil nekatere
demokrate za sabo, če bi obrnil
demokrataki stranki hrbet. Ali
obenem pa sem bil v strahu, da bi
s tem veliko več storil za republi-
kanke kakor pa za neodvisno vo-
lilno listo. In ker nisem bil tačas
uverjen, da bo sploh kakšna traj-
na neodvisna stranka, bi se mi
utegnilo zgoditi, da bi bil brez
stranke, če bi pustil demokrate na
cedilu."

Priznavši, da je Davis na pri-
kušniji, kolikor se to tiče njego-
vega progresivizma ali celo libe-
ralizma, se je svetopisemski evan-
gelist Bryan vdal pobožnemu u-
panju, da bo Morganov odvetnik
med volilno kampanjo prepričal
vse tiste, ki dvomijo o njegovem
naprednem in liberalnem mišlje-
nju.

La Follettovi pristavi menijo,
da je bila ta izjava podana samo
zato, ker je Bryan hotel vplivati
na izbero neodvisnega podpred-
sedniškega kandidata. La Follet-
te je tačas ravno konferiral z ek-
sekutivnimi uradniki železničar-
skih organizacij, in bilo je tudi
znano, da bi bil brat Charley
Bryan zelo rad videl, če bi ga bi-
li progresivci sprejeli za svojega
podpredsedniškega kandidata. To
bi ga naredilo za predsednika, če
bi bila predsednikova izvolitev
zanesena v senat. Ali kako mid-
lo železničarski voditelji sedaj o
Bryanu in njegovem bratu, je iz-
raženo v raznih precej trdih izra-
zih.

Polkovnik George Harvey prvi
v uvodnem članku, priobče-
nem v McLeanovem listu "Post",
da se je dal W. J. Bryan z nomi-
nacije svojega brata za podpred-
sedniškega kandidata podkupiti.
Suhaški apostol je sprejel Davi-
sovo kandidaturo skoro v isti sa-
pi, ko je izjavil tole: "Progresiv-
ni demokrate cele države imajo
težke predsodke proti Davisu in
Coolidge." Potem je bil imeno-
van njegov brat Charley. Harvey
meni, da bo La Follette prav lah-
ko sprejel mlajšega brata za svo-

BRANDEISU PONU- DENA PODPREDS. KANDIDATURA.

Napredni član zveznega najvišje-
ga sodišča je tako priljubljen med
newyorčkim prebivalstvom, da bi
zagotovo zmagal v newyorčki
državi.

SENATOR LA FOLLETTE BI JE SVEST EMAGE, ČE DOJE NEWYORŠKE ELEKTORJE.

Washington, D. C. — Članu
zveznega najvišjega sodnega dvor-
ca Louisu D. Brandeisu so pro-
gresivci ponudili drugo mesto na
La Follettovi volilni listi.

To je javnost izvedela iz virov,
ki so v zadosti tesnem stiku s
progresivnim glavnim stanom, da
je lahko smatrati to vest za ga-
nesljivo.

La Follettovi pristavi se je
Brandeisa za podpredsedniškega
kandidata iz raznih razlogov.
Predvsem vidijo v znamenitem
članu najvišjega sodnega dvora v
deželi enega najsjajnejših umov,
kar jih je v progresivnem giba-
nju. Brandeisa ima nemanako ve-
liko število prijateljev med um-
skimi liberalci po celi deželi, in ti
prijatelji so vneti in goreči pri-
stavi njegovih nazorov ter ga eb-
šdujujejo, ker je tako pogumen,
da jih izraža ob vsaki priliki.

Nadalje je Brandeisa napredni
demokrat iz Bostona, t. j. iz kra-
ja, ki je v vzhodni državi. Na ta
način upajo pridobiti zase Mas-
sachusetts, ali pa skrečiti Cooli-
dgeve glasove tako, da zmaga v
tej državi demokratake volilna
lista.

Potem mislijo, da bi lahko do-
bili zase newyorško državo, če
bi bil Brandeisa za progresivnega
podpredsedniškega kandidata. In
ravno zastran tega bi rajši vide-
li, da preide država Massachusetts
v demokrataki tabor. Kajti new-
yorška država ima 45 glasov v
elektorskem kolegiju.

Svoje upanje, da dobe z Bran-
deisom New York za svojo stvar,
opirajo deloma na njegove dru-
žabne zveze in deloma na dejstvo,
da je on najbolj znan in najbolj
priljubljen progresivci v New
Yorku. Preden je bil imenovan za
člana zveznega najvišjega sodi-
šča, je bil razsodnik v oblačilni
industriji, in njegovo stališče, ki
ga je zavzel tedaj, mu je pridobi-
lo na stotisoče gorečih pristav-
šev med oblačilnimi delavci v
metropoli.

La Follettovi pristavi so uver-
jeni, da bo newyorški volilni ko-
legij za La Folletta, če pusti
Brandeisa svojo sodno službo ter
prevzame podpredsedniško kan-
didaturo na volilni listi senatorja
La Folletta.

In natanko preštevali glasove po
zapadnih državah izjavljajo, da
bi glasovi elektorskega kolegija
in z newyorške države ne pome-
nili ničesar drugega kakor to, da
bi prišel La Follette dne 4. mar-
ca 1925 v Belo hišo.

Nadalje tudi računajo na ve-
liko število irskih glasov v new-
yorškem mestu v slučaju, če pre-
vzame najvišji sodnik Brandeisa
podpredsedniško kandidaturo.

Potem bi takšna volilna lista
pomenila tudi versko in plemen-
sko strpnost. In to bi pridobilo
na milijone glasov ne samo v
New Yorku, nego tudi po drugih
državah, pravijo.

La Follette še ni rekel nobene
gleda te zadeve. Znano pa je, da
sta si senator iz Wisconsinu in
sodnik Brandeisa iskrena prijate-
lja. V zadnjem času sta obe dru-
žini obiskavale druga druge.

Zvezni najvišji sodnik Bran-
deis je pred kratkim izjavil, da
more najbolje delovati za pro-
gresivno stvar, če ostane še nade-
lje član zveznega najvišjega dvor-
ca. Zaeno s sodnikom Holmesom
tvori Brandeisa liberalno manjši-
no na zveznem najvišjem sod-
nem dvoru.

jega tovariša na neodvisni volilni
listi ter ga tako v slučaju zastan-
ka v elektorskem kolegiju spravil
v Belo hišo. Harvey ni vprašal za
mnenje o tej stvari niti La Fol-
letta, niti ne delavskih unij.

Brazilski vstači prod- rajo na vse strani.

Pomikajo se proti pristaniščnemu
mestu Santosu. Vlade čete po-
rašene v ljuti bitki.

Santos, Brazilija, 14. jul. — Bo-
jevanje v mestu Sao Paulu, v are-
dišču brazilske revolucije, je
zahtevalo ogromno število žrtev.
Tako poročata dva uslužbenca
neke ameriške tvrdke, ki sta pri-
šla semkaj po zelo nevarnem po-
tovanju. Njuno poročilo se glasi,
da je bilo okrog 3000 vojakov in
civilistov ubitih.

Montevideo, Uruguay, 14. jul. —
Iz avtoritativnih virov se poroča,
da so brazilski revolucionarji iz-
vojevali nove zmage nad vladni-
mi četami. Poročila, katerih ni
dosegel cenzor, se glase, da so bile
vladne čete silno tepene in rebeli
prodirajo proti glavnemu brazil-
skemu pristaniščnemu mestu
Santos, kjer vlada prejema razen
materijal in inozemstva za svojo
armado.

Najnovejša bitka se vrši 60
kilometrov od Santosu. V prista-
nišču se nahaja brazilska bojna
ladja "Mina Geares" in šest
torpedovk.

Položaj brazilske vlade je jako
resen. Brazilski denar je danes
na borzi v Montevideu padel na
39,000 v razmerju z angleškim
sterlingom funtom.

Buenos Aires, Arg., 14. jul. —
Uradna poročila iz Rio de Janei-
ra se glase, da prezident Bernar-
dens mrlišno mobilizira svež
čete. Vlada je zasagla vse vlak-
e in ladje, kar jih je mogla dobiti,
za prevažanje vojaštva in stre-
liva.

Žrtve izletniške ne- sreče.

Chicago, Ill. — En možki in e-
na ženska sta bila ubita in ducat
drugi oseb ranjenih v pondeljek
zarana, ko se je tovorni avtomob-
il, poln izletnikov, vračal z izle-
ta ter se prevrnil na vogalu cest
Huron in Biekerdike.

Izletniki so bili uslužbeni to-
varne za izdelovanje sode in drugi-
h stadih pljač, 639 Noble st.
Več kompanijskih tovornih avto-
mobilo se je vračalo v garažo, in
veliko število izletnikov je sede-
lo na strehah tistih vozil.

Prvi tovorni avtomobil, ki je
zavil na cesto Huron, da bi se
izognil drugemu avtomobilu, je
zavozil na kup kamenja ter se
prevrnil.

Tiati, ki so sedeli na vrhu, so
bili vrženi na cesto. Mrs. Josie
Marvae, 633 Noble street, je bila
mrtna na lieu mesta. Nekemu mo-
škemu, ki mu je bilo ime Kanjor-
ski in je stanoval nekje na W. E-
rie street, sta bile zlomljeni in
zmečkani obe nogi. Nesrečneš je
prišel pod teški tovorni avtomob-
il. Odpeljali so ga v bolnišnico,
kjer je umrl.

Mož ubite Josie Marvae in nje-
gova štiriletna hči Irena sta bila
odpeljana v okrajno bolnišnico,
kjer so zdravniki izjavili, da bo
otrok najbrž umrl. Obe nogi Stan-
leyja Zduneka, 1626 W. Huron
street, sta bile popolnoma zmeč-
kani.

Druge, ki so bili manj težko
poškodovani, so sorodniki izveklji
izpod prevrnjenega tovornega av-
tomobila ter jih odpeljali v bliž-
nje lekarne in k bližnjim zdrav-
nikom, preden je prišla policija
na lice mesta.

IZAK A. HURVIČ UMRL.

New York, N. Y. (Fed. Press.)
— S smrtjo Izaka A. Hurviča v
New Yorku je izgubila socialis-
tična stranka zopet enega svojih
starejših voditeljev. Hurvič je bil
sourednik uradnega socialistič-
nega glasila "The New Leader";
odvetnik, žurnalist in statistik, ki
je zelo veliko pisal in govoril za
socialistično gibanje. Rodil se je
na Ruskem. Ob svoji smrti je bil
star 64 let.

VREME.

Chicago in okolice: V eredo
večidel jasno. Lahki hladni ve-
trovi. Sonce izide ob 5:25, zaide
ob 8:26.

KONVENCIJA J. S. ZVEZE V CLEVELANDU.

POSET JE DOBER. KONVEN-
CIJA JE PREŠLA V PODROB-
NO DELO.

Trajala bo približno tri dni.

Cleveland, O., 13. julija. (Izvir-
no). — Dne 11. julija v dvoranu
S. N. D. v Clevelandu otvoril
Chas. Pogorelec peti redni zbor
JSZ. V kratkem nagovoru je ome-
njal važnost tega zborovanja in
delo Zveze od prošlega zbora. Za
predsednika prve seje je bil iz-
voljen F. S. Tauchar in za pod-
predsednika John Jereb. Zapis-
nik vodita Anton Slabe in Chri-
stina Omahne. Zastopanih je tri-
deset klubov, konferenca klubov
JSZ. v Zapadni Pennsylvaniji in
štiri društva Izobraževalne akci-
je. Navzočih je tudi več članov
eksekutive in precej gostov.

Prvi dan zborovanja so podali
svoja poročila tajnik Pogorelec,
F. Udovich v imenu nadzornega
odбора, F. Aleč kot tajnik slov-
sekcije JSZ., Miloje V. Lučić o
agitaciji med hrvaškimi in srb-
skimi delavstvom, F. Zaits in A.
Slabe za uredništvo in upravni-
štvo "Proletarca". Na popoldan-
ski seji je nastopil s kratkim na-
govorom J. W. Sharts, član nove
eksekutive; sos. stranke in social-
istični kandidat za gubernerja v
Ohiju.

Zborovanje bo končano v treh
dneh.

Mehiški kmetje ne dajo orožja iz rok.

Kmetaki in delavski bataljoni, ki
so strli fašistovsko vstajo, so se
uprli odredbi za razorožitev.

Mexico City, 14. jul. — (Feder.
Press.) — Mehiški vojni depart-
ment je pred kratkim odredil, da
se imajo razorožiti kmetje in de-
lavci, ki so v zadnji de la Huer-
tovi vstaji pomagali Obregonu in
brez katerih bi bila vlada težko
potlačila Huertovo fašiste. Bila
je prva vstaja v Mehiki, katero
je strlo ljudstvo z orožjem. Tedaj
se je zgodilo, da so kmetje v par
slučajih porabili orožje v njihovi
kampanji za razlastitev velepo-
sestnikov. Zadnji so zagnali ve-
lik vrišč in zahtevali, da vlada
razoroži kmete. Ker je bila takrat
ravno volilna kampanja v teku,
je vlada, želeč, da se volitve iz-
vrše najbolj mogoče mirno, po-
zvala kmetake bataljone, naj od-
dajo orožje.

Kmetje pa nočejo dati orož-
ja iz rok. Od vseh strani prihaj-
ajo v Mexico City protesti proti
razorožitveni odredbi. Kmetje
pravijo, da so vojaške posadke v
mnogih krajih brez moči proti
vleposestnikom, ki imajo svojo
privatno četo, in če oddajo orož-
je, bodo kmalu oropani zemlji, ki
jim gre po novi postavi. Največji
odpor kmetov je v državi Hidal-
go. Tam so se kmetje organizirali
in izjavili, da obdrže orožje, pa
naj se zgodi kar hoče.

ANDERSON IMENOVAN ZA ČLANA MEHIŠKE KOMI- SIJE.

Washington, D. C. (Federated
Press.) — Voditelja republikan-
ske mašine v Virginiji Henryja
W. Andersona je imenoval držav-
ni tajnik Hughes za člana mehi-
ške komisije. To je tisti Ander-
son, ki je bil legalni uradnik za
armado v zadevi, v kateri je šlo
za izravnavo vojnih sleparij in ki
je bil večkrat omenjen v Daughertyjevi aferi.

10 LET JEČE, KER JE UDARIL POROČNIKA.

San Antonio, Tex. — Prostak
William Cosmos je bil 12. t. m. ob-
sojen pred tukajšnjim vojnim so-
diščem na 10 let zapora s težkim
delom radi tega, ker je udaril
poročnika Mitthela v obraz. Vo-
jak je trdil, da je poročnik prej
njega udaril.

Nemčija prosi za vstop na konferenco.

Dr. Marx je izjavil v apelu na
ves svet, da konferenca brez
Nemcev ne more biti uspešna.

Berlin, 14. jul. — Dr. Marx,
ministralni predsednik je večeraj v
svojem govoru pred zaostopniki
nemškega časopisa, naslovil apel
na ves svet, da naj Nemčija dobi
vstop na medzvezniško reparaci-
jsko konferenco, ki se otvori v
aredu v Londonu.

"Nemčija se mora vdeležiti
konference po svojih delegatih,
ki naj imajo enake pravice kot
delegatje zavezniških vlad. Kako
naj drugače nemško ljudstvo, ki
je pripravljeno na pošten aporuz-
um, zbere toliko moči in pogu-
ma, da si nalozhi na pleča novo
breme in žrtve! Naše ljudstvo se
mora otresti morečega čustva,
da mu zmagovite sile diktirajo
usodo kakor v težkih junjskih
dneh leta 1919. To se zgodi le te-
daj, ako nam zavezniški priznajo
enake pravice," je rekel dr.
Marx.

Polet okoli sveta.

Američani dospeli v Pariz. —
MacLarenov prvi skok čez
Pacifik.

Paris, 14. jul. — Ameriški vo-
jaški avijatik Smith, Vaše in
Nelson ter njihovi spremljevalci
Harding, Ogden in Turner so dan-
es dospeli z Dunaja v Pariz. Ker
je danes v Franciji praznik padca
Bastilje, so bile velike množice
ljudstva navzoče pri svečanem
sprejemu ameriških letalcev, ki so
bili gostje francoske vlade in
francoskih avijatiških krogov.

Prihodnja postaja letalcev je
London in nato se podajo čez
Atlantik proti Ameriki.

Dunaj, 14. jul. — Trije Ameri-
čani, zagoreli od alaskih vihar-
jev in indijskega sonca, ki so na
zgodovinskem poletu okoli sveta,
so večeraj s svojimi spremljevalci
vred dospeli sem iz Budapešte.
Ogromna množica ljudstva je bila
zbrana na letališču, čeprav se isto
nahaja precej zunaj mesta.

Letalci, dasi trudni in zaspani
— odkar so zapustili Kalkuto, spo-
le po štiri ure na noč — so radi
odgovorili na vsa vprašanja. Ko
so v soboto zapustili Bukarešt v
Rumuniji, so naleteli na vihar na
južnem Ogrskem, ki jih je pri-
silil, da so se spustili na tla za
nekaj časa. Nato so se zopet
dvignili v zrak in nadaljevali po-
let preko Budapešte na Dunaj.

Letalci so tudi povedali, da so
bili zadržani en dan v Carigradu
radi tega, ker sosterški avijatik
in zastopniki turške vlade na
vsak način hoteli ogledati si ameri-
ške eroplane. Američani so jim
radi ustregli. Vsa ameriška kolo-
nija v Carigradu je pogostila le-
talce, in sicer jim je postregla s
svežim, mrazim pivom, katerega
niso okusili, odkar so zapustili
Indijo.

Američani so brez malega za-
tekli ves čas, ki so ga izgubili v
sneženih viharjih v Alaski. Svo-
jeka angleškega tekmeča Mac-
Larena so prekosili za 3000 milj.
Do Dunaja so pokrili 18,300 milj
svoje 25,331 milj dolge zračne
poti okoli sveta.

Minato, Japonska, 14. jul. —
Angleški letalec na poletu okoli
sveta Stuart MacLaren je danes
zjutraj odletel z zadnje postaje
na japonskem čez pacifični ocean.
Prvo postajališče bo na Aleutian-
skih otokih.

V LORAINU SE POGREŠAJO 37 OSEB.

Število mrtvih je naraslo na 71.
Cleveland, O. — Uradno poro-
čilo Rdečega križa, objavljeno 12.
julija, se glasi, da je 71 oseb iz-
gubilo življenje v tornadu, ki je
uničil Lorain pred dvema tedna,
ki je uničil mrtvih bo morda
večje, kajti 37 oseb še vedno po-
grešajo. V lorainški bolnišnici je
43 ranjencev, dočim je 136 je 138
oseb v dnevni zdravniški oskrbi.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vrstajo.

Naročnina: Zednjene države (izvan Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za množično \$2.00.

Naslov na vso, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
 2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovenic National Benefit Society.
 Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$4.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglasu n. pr. (July 1-24) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite je pravilno, da se vam ne ustavi list.

SLIKE IZ NASELBIN.

Sublet, Wyo. — V zvezi temu, da se tako pogosto oglašajo iz drugih naselbin, vidimo od tu le redkokdaj dopis. Naj bo torej še gane malo prostora v listu, da povemo kako in kaj pa pri nas.

Delamo po štiri ali pet dni na teden. Ljudi je dosti, kajti razmere drugod so še slabše kot tu. Do sedaj je še vsak dobil delo, tako, da so vsi prostori v majni obratu, samo en vhod ni, iz katerega jih je gospod poslal domov počivat, dokler ne bo spet zanje delo. Ker je vse prenapolnjeno, torej nikomur ne svetujem priti sem za delom.

Naseljenih je dosti ljudi vsake vrste narodnosti, a Slovencev je še največ. Dolgčas ni, ker nas je dosti, da si je to mala kempa. Včasih se zabavamo s plesom, včasih nam kratki čas ribji lov ali drugo. Ravno zadnjič smo imeli "good time" na levo in svatbi rojaka Maksa Robnika, doma iz Luč, ki se je poročil z Anico Planinšek, staro 18 let. Poroča se je vršila 5. julija. Bili smo prav židane volje na obeh, ko so prišli tudi iz bližnjih slovenskih naselbin na ples.

Novima poročencema čestitam in jima želim obilo sreče ter blagostanja v zakonu, kar pač tudi sama želim. — D. T.

Brady, W. Va. — Nadležen sem s svojimi dopisi raditega, ker sam rad berem dopise in iz tega kajpada sklepam, da tudi druga zanimajo, ker iz dopisov je razbrati še največ kako gre rojakom v tej ali oni naselbini.

Pisal sem že iz naše naselbine, da smo stopili na stavko meseca aprila. V boju smo še vedno proti znižanju plač, kar hoče doseči Brady in Warner Coal družba. Dobil je stavek, da z njimi malo pogovori pa vseeno ni dosti na boljšem z njimi. Brady ne more doseči tega, kar je mislil in želel. Misli je, da si bo kupil milijonke, pa se mu ni posrečilo. Ima jih sicer dovolj priljubljenec, ki mu noč in dan nalagajo premog, ampak čeprav se na vse kriptlje naganjajo, da bi kolikor mogoče mnogo producirali in jim pomagata pri delu še dva stroja, še vseeno ne morejo dobiti premoga na površje, kakor so ga dobivali s unijskimi rudarji.

Le pogledimo malo, kako sta Sam Brady in Warner obratovala pod unijo. Bilo nas je 30 do 40 kopačev in spravili smo mu iz luknje do osem železniških vozov premoga. Pogledimo, kam jih le vodi slepa profitaločnost. Sedaj ko dela s stavkokazi noč in dan, dobi komaj po štiri vozove premoga. Taki so za produciranje tisti tički, ki hodijo nagajat organiziranemu delavstvu in se priljubljujejo kompanijam.

Omeniti moram malo boj, ki se je bil pričel dne 19. junija ponoči s stavkokazi. Prišlo je ob eni ponoči in kakor sem slišal od drugih je bilo osem mrtvih na strani stavkokazov, na strani organiziranih rudarjev pa eden lahko ranjen. Slišal sem, da bi se še tistem no bilo to zgodilo, da niso pričeli kompanijski klapeci obipavati naših fantov s strojnimi puškami. Naš boritelj je šel v dvorano, da bo dobil malo počitka in zaspal, v tistem pa je priletela kroglica in ga malo opraskala po hrbtu. Pobjaži, ki jim tod splošno pravijo "yellow dogs", so potem še zašgali dvorano našega unijanskega lokala št. 4040, da je nam do tal pogorela, katero pa mislim, da bo kompanija plačala, kolikor je moral plačati naš lokal. Tako nam je zatrdil advokat.

Delavci iz takih krivičnih dogodkov, ki jih vzpirarjajo kompanije, spoznamo, kako grdo postopajo oni, ki v času stavke gre na stran kompanije in stavkokazi proti svojim sotrpnikom. Niš se rečem za kraj, kjer imajo že od nekdaj odprte delavnice, ampak tistim, ki so blizu organiziranih rudnikov in grede v stavki organiziranih rudarjev stavkokazi prav tja, tistim pa ni odpustiti. Natanko sami vedo, da je stavka, ker to slišajo in berejo, da grede vseeno delat. Kako naj šlovek sploh napiše, da bo označil svo nevednost takega dela.

Ker vem, da je Prosveta na daleč okoli razširjena in jo dobivajo tudi v državo Oklahomo, povem, da imamo tu enega, ki dela zgago v našem boju. Zdej je šel nekam v Oklahomo, kjer si je kupil več lotov, kakor sem slišal od njega samega in da je tam okoli njegove posesti več rudnikov. Vem, da so tam tudi člani rudarske organizacije U. M. W. of A., zato jim priporočam, če tak človek pride v

njih bližino, ga povprašajte, odkod prihaja. Vem namreč, če bo pri tukajšnji naši družbi smaga na naši strani, bo oni stano odšel v Oklahomo, kajti tu mu bo smrdelo delati v unijaki majni naprej.

H koncu še pozdrave pečlarjem in pečlaricam v Surdu, Pa., posebno pa F. M. in Ž. od nekdanjega tovariša in soboritelja. — T. I.

Farrell, Pa. — V št. 154 G. N. vidim dopis iz Farrella, v katerem A. V. opisuje naprednost tukajšnjih rojakov. Vse je lepo napisal in resnice je, kar poroča. Ampak kar je pozabil napisati, sem jaz primoran povedati.

Zelo napreden rojak si je v naši naselbini pred par leti ustanovil svojo brivnico, ki je odprta vsako soboto in nedeljo zvečer. Navadno sede na porč in razirati prične tukajšnje rojake; če pa ni nikogar v bližini, je dobra tudi Slovenska narodna podpora jednota.

Pred nedavnim smo imeli birmo. Gospod škof so jo primahali iz Clevelanda v Ohiju. Pa naj nas še kdo zmerja, da smo rdeči petelini ter same barabe. Tudi škof je imel na sebi rdečo kapico in kočemajko. Škof je silno močne in velike postave, da sem kar čutil, kako se moramo delavci trpiti meriti proti tolikemu Herakleju.

Srečal sem ženico, baš prišlo iz "hrama božjega". "Kako pa ti kaj, Japček? Slišala sem, da si se oženil", je pobarala. "Pa nisi se po katoliško, samo po postavah. To pa ni lepo, več kaj, Japček! Saj so bili vendar tam v Kočlevu jako pobožni. Če bi ti dal našemu gospodu vsaj par desetakov, pa bi te bili požegnali."

Pripomnil sem ji, da ne vidim vzroka, zakaj bi moral iti k osebi, ki je po naravnih zakonih ravno tako zagledala luč sveta kot jaz, da bi ji pravil svoje težkoče, veselje, sedanje in preteklo življenje. Kako si sploh upajo ljudi lastiti tako pravico, da s pomočjo nje izkoriščajo ljudi? Kako morejo siliti človeka v to, da bi verjel, češer ne razumeš? Zakaj ne dajo dokazov, da bi šlovek v resnici lahko verjel. Pravijo, da bomo potem videli. Kajpada, potem, ko bo že vse končano. Kdo je pa bil tisti, ki je še videl posmrtno življenje ter prišel povedat, kako je tam? — Jakob Jert.

Dobitki in izgube kmetovalcev.

(Leland Olds za Fed. Press.)

Kmetovalci, ki se v letu 1923 dali delati pšenico in oves, bi imeli biti priznani kot žlekovljubi, a tisti, ki producirajo koruzo, bombaž in krompir, so pa naredili dobro kupčijo, kakor nam poroča poljedelski department. Poročilo pove, da so izgubili po 25c pri bušlju pšenice in 3c pri bušlju ovas, dobitka pa so imeli po 13c pri bušlju koruze, 8c pri funtu bombaža in \$86.23 pri akru krompirja.

Poročilo o pšenici pokazuje, da so imeli pri povprečnem akru \$22.88 stroškov. Približno \$1.86 je vredna slama, ki so jo dobili od akra pšenice, torej ostanejo še njih stroški \$21.02 ali \$1.24 na bušelj, ako se smatra, da je pridelanega na akru približno 17 bušljev. Prodajali pa so pšenico po 99 centov bušelj. Celotni stroški so znašali skupno s računanjem sejanja, žetve, mlative in prodajanja 45%, gnojenja 11%, semena 7%, najemnine zemlje 26 in razno 11%.

Proračun o ovsu pokazuje, da je bilo \$20.23 stroškov na akre in čisti stroški \$18.08 ali 52c na bušelj, če se računa povprečno 35 bušljev na akre. Oves so prodajali po 49c bušelj. Obdelanje je stalo 49%, gnojenje 7, seme 7, najemna zemlja 26, razno pa 11%.

Koruze je bilo povprečno producirane na akre za \$26.40 ali št. stega za \$23.75 ali 69c na bušelj, če se računa, da je akre dal 35 bušljev, kar je povprečna mera. Bušelj koruze pa je šel po 81 centov. Stroški za produciranje koruze pa so razdeljeni tako-le: 33% za delo, 15 gnoj, 2 seme, 22 najemna zemlja in 8 razno.

Produkcija bombaža je zelo različna na akre. Farmarji, ki producirajo po 101 do 140 funtov bombaža na akre, smatrajo, da so naredili povprečno. Povprečno stane njih fant 22c, a prodali so pa lanski bombaž po 30c.

visni od kraja. V jugovzhodnih državah, kjer pridelujejo zgodnji krompir, so imeli povprečno \$75.66 stroškov za pridelanje akra krompirja. Prodali so ga pa za \$161.89, kolikor so ga pridelali na akru. V severnih centralnih državah so bili stroški za pridelanje bušlja krompirja primeroma nizki, a so zato tudi komprij razpadali toliko težje.

Vesti iz Jugoslavije.

Krvava drama v Ljubljani.

Ljubljana, 19. junija. Danes zjutraj, nekaj minut po osmih, se je odigrala na Kongresnem trgu pred univerzo krvava zakonska drama, ki je vzbudila po vsem mestu veliko zanimanje. Delavec pri avtomobilni tvrdki "Jugoavto", Martin Pavšič, stanujoč na Ižanski cesti št. 14, je v morilnem namenu zabolal svojo nezvesto ženo, ki je le slučajno ušla sigurni smrti. Dobil pa je telesno poškodbo in so jo morali takoj z rešilnim vozom prepeljati v splošno bolnico.

Takoj početkom svetovne vojne je moral takrat že poročeni Martin Pavšič oditi v vojsko. Ostaril je doma ženo in enega otroka. Prišel je kmalu v rusko ujetništvo, kjer je prebil do konca svetovnega klanja in prestal mnogo gorja. Njegova žena pa se je udala med tem laškoživemu življenju, čigar sad je bilo nezakonsko dete. Po sklenjenem miru se je Pavšič vrnil domov in našel ženo in otroke v največji revščini. Vse je bilo zapuščeno. Močno ga je bolelo srce, vendar pa je ženi vse odpustil in pričel zopet pridno delati, da preživi svojo družino. Toda njegova žena, navajena veseljaškega življenja in v teških dnevih trpljenja sta in stotisočev molkih, se nikakor ni mogla več živeti v mirno družinsko življenje. Vedno je hlepela po prepovedanih vžitkih. Na moža, ki je po dolgoletnih duševnih in telesnih mukah hrepenel po družinski sreči, je vplivalo svedo to skrajno deprimujoče. Posledica je bila, da je prišlo med obema ponovno do jako mučnih prizorov, kar ju je počelo polagoma razdvajati.

Ona je pričela končno moža odkrito mrziti, pred nekaj tedni pa mu je enostavno zehala in odšla v službo v kavarno "Merkur" v Židovski stezi. Živela je nadalje brezskrbno življenje in se udajala strastem. Mož pa je nikakor ni mogel pozabiti. Vedno znova jo je vabil domov in spravljal na pravo pot. Ponovno je prišel ponoči k njej v kavarno in jo rotil, naj se vrne zopet k njemu. Toda ona ni imela umevanja za njegovo bolelost in živela naprej veselo življenje na takarica v nočnem lokalu.

Cinizem, brezsrčnost in trdozvrtnost žene sta spravila končno Pavšiča, ki je iskreno ljubil svojo ženo, v obup. Že pred nekaj dnevi je sklenil, da si sam vzame življenje. In res je svoj načrt tudi izvršil. Hotel se je namreč obesiti na svojem stanovanju, kar pa so preprečili sstanovaleci, ki so bili pravočasno opozorjeni na njegov namen. Zatem je pisal in vabil še enkrat v pisnu ženo domov, toda ona mu je odgovorila, da gre raje v smrt, kakor da bi bila še kdaj njegova. To pa je Pavšiča tako razburilo, da se je odločil za zadnji poizkus. Hotel je namreč danes govoriti s njo zadnjič osebno in jo pripraviti do povratka v njegovo hišo, — ali pa jo umoriti.

Kakor je Pavšič izpovedal na policiji, je vstal danes zjutraj še ob štirih. Bil je skrajno razburjen in trdno odločen, da napravi konec svojemu neznosnemu trpljenju, bodisi na ta ali oni način. Za vsak slučaj je vzel s seboj velik in oster namizni nož in odšel čakati svojo ženo, ki stanuje na Kongresnem trgu št. 14 pri neki stranki kot podnajemnica. Hodil je po "Zvezdi" gor in dol in gledal razburjeno naokrog. Končno, okrog osmih dopoldne, je stopila njegova žena Mica in hiše. Seboj je imela svojega petletnega nezakonskega otroka. Krenila je proti univerzi. Pavšič je stopil razburjen takoj proti njej in jo ustavil na trotuarju pred univerzo. Sledil je dramatični prizor. Pokleknil je pred svojo nezvesto ženo sredi hodnika in jo premil s povzdignjenimi rokami: "Mica, povrni se zopet na pravo pot in pridi k meni nazaj!" Ona pa se je v tem hipu okrenila, rekoč: "Ali si pijan!" Mož, ki je do tedaj klefal ves sključen pred njo, je po teh be-

sedah skočil razjarjen kvant Hotel je svojo ženo, kakor je vedal pozneje, zabosti naravnost v srce. Opazivali, da ima med rokah nož, pa je Pavšičeva strahu nekoliko odskočila in okrenila, tako da jo je zašel žev nož v levo stran hrbta. Vendar rana ni nevarna. Zvzdignil je "Tine, kaj si naredil!" Otrok, ki je stal poleg nje, je pričel glasno vpiti. Pavšiču pa se je takoj v strahovitem dejanju žena zasmilila in ji je sam potegnul našo rano, ki ga je nato žena vlekla v svojo roko. V obupu si je hotel nato Pavšič z britvijo, ki je imel v drugem žepu, prenesti vrat. Tedaj pa je že prišel stražnik, ga uklenil in odvedel seboj.

O dogodku je bil takoj obveščen tudi policijski zdravnik dr. Avramović, na čigar ukaz je bil Pavšičeva prepeljana z rešilnim vozom v splošno bolnico. Na policiji je Pavšič pri prvem zaslišanju izjavil, da je vsega kriva samo moralna propadlost njegove žene.

Umrlj v Ljubljani: Elizabeta Mikš, zasebnica, 70 let. — Slavko Kovačič, novorojena hči aktaičnega čenika, pol ure. — Josip Kovačič, kočarjev sin, 22 let. — Avgust Kostalerc, berač, 73 let. — Jozefina Romih, hiralca, 62 let.

Roparski umor v Kovin. Kovinu v Vojvodini je bil na hlački izvršen dvojni roparski umor. Tamkajšnjega gostilničarja Mart. Baloga je umoril neki nemški vojaški begunec Egon Phillips, ki se je vtihtopil v Jugoslavijo. Spilazil se je v gostilničarjevo stanovanje ter s sabljom umoril Baloga in njegovo enajstletno hčerko. Ko je izšel iz zločin, je Phillips pobegnil v Srbijo, kjer ga je zalotila žandarmerija in izročila državnemu pravništvu v Pančevu.

Smrtna železniška nesreča v Zagrebu. Dne 18. junija je v Zagrebu mešani vlak, ki je prišel iz Moravice, povozil 80letnega gospodarja Ivana Stipetića iz Opatovca, ki je stanoval pri svetohiški Ani Smodev in nekem železniškem vagonu. Starček je bil ravno preko proge ko je pridružen vlak, ki ga je takoj podrl na tla. Ponesrečeni je imel težka poškodbe na glavi in obrazu, lomljena vsa rebra in desno nogo glomljena na dveh krajih.

Razpust komunistične organizacije v Osljeju. Osljejska policija je razpustila tamkajšnje organizacije neodvisnih delavcev ter njenim članom prepovedala vstop v Radniški dom, ker so nekateri člani te organizacije lepili plakate neodvisne delavske stranke povodom trboveljskih dogodkov. Sedaj je vstop v delavski dom dovoljen samo socijalnim demokratom.

Napad na slovensko prirediteljsko Glinjsh. Društvo slovenskih letantov v Borovljah je upravnolno na binokostni pondeljek v Glinjah veseloigro "Karlova teta". Igra sama na sebi je čisto nedolžna. Tudi vedno napolnjena dvorana je priča, da vlada za slovensko prirediteljsko veliko zanimanje. Na pa se je zgodilo na binokostni pondeljek, pač kaže koroške kulturnosec v najrjši luči. Prišlo je, kakor poroča "Koroški Slovenec", 8 pristavev Orgešov in nacionalnih socialistov, ki so zasedli prostor na galeriji na obeh straneh odra. Komaj se je dvignil zastav, so začeli pljuvati na oder in občinstvo ter se spozabili celo tako daleč, da so metali smrdljivo reš na občinatvo. Le miroljubnost slovenskega občinstva, ki se je udeležilo prireditve, so je zadržali, da ni prišlo do resnega spopada. Brutalni eksces nemških izvajalcev se obsoja sam in postavlja v bengalično luč nezorni polji naših koroških bratov.

Elektrifikacija dravske doline. V Spodnji Poljskavi se je 15. junija vršilo zborovanje interesov za ustanovitev zadržane elektrarne za Spodnji Poljskavo in Pragersko. V to zvrho je občina Spodnja Poljskava votirala vsoto 150.000 dinarjev. Na vrsti sta še projekta za Fram in Gornjo Poljskavo, ki bosta baže že letos realizirana.

Smrtna obsodba v Banjalci. Banjalci se je v zadnjih dneh vršila sodna obravnava proti seljaku Mihajlu Žuni, ki je meseca aprila iz zasede ustrelil trgovca Mihajla Rebiča. Žuna je izjavil, da ga je Rebič spravljal ob njegovo posestvo, valed češar se je moral nad njim maščevati. Sodni dvor njegovega zagovora ni uvaževal ter je Žuno obsodil na smrt na visalici.

STRAŠNI IZRODKI SEDANJEGA GOSPODARSKEGA SISTEMA.

Število samomorilcev narašča od leta do leta. Šestnajst tisoč ljudi je lani v Združenih državah vrglo od sebe življenje kot težko butaro. Odkar je končala svetovna vojna, je okrog dva tisoč bivših vojakov izvršilo samomor. In če bi razne podporne organizacije objavile štatistiko o samomorilcih, bi se prepričali, kako se stopnjeva množi število samomorov od leta do leta.

Ljudje, ki izvrše samomor, imajo gotovo vzroke za svoje dejanje. In če šestnajst tisoč oseb v enem letu izvrši samomor v Združenih državah, morajo postati tudi gotovi vzroki, kajti ljudje ne ubijajo sami sebe za zabavo. Ze to je dokaz, da morajo postati vzroki, ako je dva tisoč bivših vojakov izvršilo samomor. Ali ni čudno, ako se vojaki, ne boje bojišča, s katerega se lahko vrnejo pohabljeni za vse svoje žive dni, nimajo pa poguma živeti, ko slečejo vojaško suknjo in se vrnejo v civilno življenje? Ze to dejstvo govori, da mora biti nekaj v današnjem gospodarskem sistemu, kar povzroča, da ljudje izgube pogum in se rajše sami končajo, kot da bi nadaljevali boj za obstanek.

Kaj? Boj za obstanek v sedanji družbi je tako brutalen in srdit da veliko ljudi v tem boju opeša in si konča življenje, ker ne more prenašati več brutalnosti tega boja.

Veliki dnevniki so polni poročil o samomorih vsaki dan. Neka žena je izpila strup, nekdo si je pogнал kroglo v glavo, tretji se je obesil, četrti si je prerezal žile, peti je skočil v vodo itd. se glase kratke vesti a samomorilcih. Ljudje čitajo te vesti, kot vsakdanje dogodke, ki se vrše, ker so mogoče prišli v modo, prav malo ljudi pa misli na to, da so ti ljudje preživeli hude duševne boje, preden so se odločili, da vržejo od sebe svoje življenje kot težko butaro, ki je postala zanje tako težka, da jo več ne zmorejo.

Skoraj pri vsakem samomorilcu se je odigrala pred izvršitvijo samomora drama v njegovem življenju, ki je tako globoko vplivala nanj, da se je odločil umakniti prostovoljno iz življenja. In če bi kdo izsledil dogodke v teh dramah, bi se kmalu prepričal, da tiče pravi viri teh dogodkov v današnjem gospodarskem sistemu. Sistem ustvarja razmere, razmere pa ljudi in po teh razmerah ljudje uravnavajo svoja dejanja.

Nekateri ljudje se norčujejo iz samomorilcev. Drugi jih zaničujejo. Rimska cerkev jim celo odpove cerkveni pogreb, ako se sorodniki ne potrudijo in ne preskrbe zdravniškega spričevala, da je samomorilec izvršil dejanje v duševni zmedenosti. Pametni ljudje se zavedajo, da je sedanji gospodarski sistem največ kriv za množenje samomorov.

Boj za obstanek v sedanji človeški družbi je krut in brutalen. Ljudje z mehкими čuti ne morejo prenesti takega boja in podležejo.

Kapitalistični gospodarski sistem ne peha le proletarske dece v najnežnejši mladosti na ulico, kjer se ne nauči nič dobrega, ne ogoljufa le proletarske dece za veselje v otroški dobi, ampak povzroča in množi tudi samomore.

Ali je tak gospodarski sistem, o katerem se dožene, da je poleg drugih izrodkov tudi za take odgovoren, vreden zagovora in podpore? Ali ni človek, ki zagovarja gospodarski sistem s takimi izrodki, ljudski sovražnik, posebno pa sovražnik delavcev, ker kapitalistični gospodarski sistem najbolj tare delavce?

Znanstveniki so večkrat pokazali na izrodke sedanjega gospodarskega sistema. Dokazali so večkrat z nepobitnimi dokazi, da je današnji gospodarski sistem kriv, da se množi število zločinov in samomorov. Kljubtemu pa ljudska večina ne stori ničesar, da se tak gospodarski sistem nadomesti z boljšim, ki ne bo ustvarjal takih življenjskih razmer, da bodo ljudje prostovoljno uničevali samega sebe, in se ne bodo množila hudodelstva.

Naši reformatorji, to so ljudje, ki si domišljajo, da je poglobljanje ljudi njih obrt, govorančijo marsikaj o načinu, po katerem je treba poglobljati ljudi, ne dotaknejo se pa nikdar pri tem današnjega gospodarskega sistema kot glavnega krivca. To znači, da tem ljudem ni bilo nikdar resno do tega, da se ljudje poglobljajo in ustvarijo boljše življenske razmere, ampak poglobljanje ljudi jim je le pretveza, da sami sebi pomnože življenske dohodke, gospodarski sistem, ki povzroča te izrodke, pa naj ostane tak, kakršen je.

propaganda rep. stran- je premišljena.

POPISEJU SE PRIKAZEVA PLANJE VOJNEGA DOLGA.

... in enakih potez prič- jeje njeni voditelji uspehe.

Chicago, Ill. — Voditelji repub- like stranke se zavedajo, da ve- lja ljudstvo vojni dolg za ve- butaro. Ljudstvo seveda že- se ta butara čimprej od- se, ki je podražila vsak griž- kruha, ki ga ljudstvo povži-

podlagi tega spoznanja je- lo časopisje, ki podpira re- publikansko stranko, prikazovati blikanee kot tisti faktor, ki- vojni dolg. Tako so nastaj- vki, da bo vojni dolg plačan

30. junija 1924 še \$21,250, 69. Na to je povedano, da je- dne 31. avgusta 1919 \$26, 01,648 dolga, ki se je po treh- ki, da nastopila Hardin- administracija, znižal na 78,000,000.

vidno ima taká pisava na- prikazati, da je republikan- administracija storila žude- koj po njenem nastopu, obe- pa uničiti neprijeten duh, ki- naprostrira olje iz Teapotake- oma.

epripranski opazovalci sodi- rogače, kot pišejo časnikarji, najo nalogo pripomoči repub- liki stranki do zmage. Ako je- blikanska administracija ime- no volje znižati vojni dolg,

na bila prav lahko znižala za- go večjo vsoto, ako bi bila po- na davek na velike profite in- dohodnino. Tega pa repub- lica administracija ni stori-

mpak finančni tajnik Mellon- vno zavzamel stališče, da se- do dohodnina in veliki profiti- mejo preveč obdavčiti, ker bi- taki davki hudi udarec za in- drijjo, kar bi delo pahnilo še- slike trpljenje. In tako se je- ilo, da odplačuje ljudstvo- ni davek in sicer tisto ljudstvo,

najmanj zasluži, ker je tega- tva v Ameriki več, kot oni- ki ima velike dohodke.

epublikanska stranka je na- uvedla uvoznino, ki se povi- in znižuje. To povzroča, da- a siromašen farmer plačati- po visoki ceni, kar potrebuje,

je pridelke pa mora prodajati- ceno. S kmečkimi ljudstvom- po prizadeti tudi delavci. To- godi takole: Na pr. za pro- t, ki pride iz Evrope je uvede-

60-odstotna uvoznina od trž- ne. To pomeni, da mora kon- tent plačati po tej ceni pro- t enake vrste, ki je bil izde- v Ameriki. Obče znano je, da- bil sladkor velike ceneji, kot- sedanja cena, ako bi ne bila- dena uvoznina. Sladkor je- dukt, ki ga ravno tako potre- buje siromašni ljudje kot bog-

Bogatinov. Zelo daleč tudi ne- mese več sladkorja in bogatin- potrebuje za ohranitev svoje- zdravja več sladkorja, kot ga- mese siromakov. Zelo daleč in ga- rebuje siromak za svoje zdrav-

Siromakov je pa štokrat več- bogatinov in zato tudi siro- ki plačajo več uvoznine od- korja kot bogati sloj.

Ako je republikanska uprava- plačevala vojni dolg, ni druge- storila kot svojo dolžnost. De- za odplačevanje vojnega dol- je pa prihajal od ljudstva. A- bi ljudstvo ne dalo denarja, bi- blikanska administracija ne- gla odplačevati vojnega dolga.

kolikor se je odplačalo vojne- dolga, je zasluga ameriškega- davca, ki plačuje davke.

IZREDNA STAROST.

Los Angeles, Cal. — V okraj- nu zavetišču na delci je umri- ancisco Arballo, rodem Indija- iz Mehike. Služil je v osmih- lah in tudi v armadi Maksimi- ana, brata avstrijskega cesarja- naczojeva, ki je bil po ponese- ni pustolovšini v Mehiki ustre-

Zračna črta v Afriki.

Washington, D. C. — Trgovin- department je informiran, da- Belgija sklenila skrečiti čas po- zanja skozi afriške države z- edbe letalne črte med Leopold- om in Elizabethvillom v bel- gskem Kongu. Letala bodo red- prenesala potnike, pošte in to- Randalja med tema mestoma 1200 milj in zdaj vzame 45 dni- zrakom se ta pot trajala dva

IN KADAR STOJE PROLETAR- SKI OTROCI PRED SODNIM STOLOM ...

Tedaj je velika razlika, velika, da izredno velika!

Chicago, Ill. — Milijonar Jacob Franks, kateremu sta umorila si- na dva milijonarjeva sinova Leo- pold in Loeb, je stal nasproti polj- skim dečkom, katere je velepora- ta pridržala pod poročtvom za sod- niško obravnavo, ker so mu gro- zili, da odvedajo njegovo hčerko Josipino, ako njim ne izplača o- sem tisoč dolarjev. Videl je, da- dečkom ne sije ošabnost iz obraza, ampak čital je lahko na njih obra- zih velik kes.

Walter Derusu sa solze razora- le lice, ko je njegova mati prosila sodnika, da naj obravnava odloži do pondeljka, da lahko dokaže, da deček še ni star šestnajst let.

Ignacij Ciombar je v Walter Boreyji sta se povešili glavi sramu, ko je policijski saržent Hugh McCarthy pripovedoval, kako je aretiraj dečke dne 24. junija, ko so pebrali zavoj, v katerem so mi- silili, da je zahtevana vsota.

Ciombar je praznoval svoj roj- stni dan na sodišču kot morje- ni Dick Loeb. Ali v njem se niso o- bujali spomini na mladost, kate- ro je preživel v rjgkem veselju in na darila, s katerimi so ga o- sipavali na njegov rojstni dan. Njegovi spomini so občitali v polj- ski sirotišnici in kasneje pri nje- govi materi, ki stanuje v bornem stanovanju na Severni Racinovi cesti.

Na sodišču je dečke zastopal samo en advokat, zdravnikov, po- sebnih specializistov ni bilo tam, ki bi pričali, da pamet dečkov še ni razvita in zaradi tega ne mó- rejo soditi, kaj je prav in kaj ni prav.

"Seveda, ako bi mi imeli denar, bi lahko dokazali, da so dečki ne- razviti na pameti," je rekel njih advokat Ralph G. Winkewerder. "Imeli so navadno ljudsko šol- sko izobrazbo in čitali so, kaj sta storila Loeb in Leopold, pa so še oni ..."

Prav zanesljivo ne bo skušal ni- hče varati pravico in dečki se bo- do priznali krivim. Kazen je do- ložena po postavi od enega do dvajset let.

"Policija me je pozvala kot- prič," je rekel Jacob Franks. "Jaz nisem tožitelj. Želim le- pravico, da se take stvari ne dogaja- jo več v prihodnosti, ampak sod- bo prepriščam sodniku. To zado- stuje meni."

Kaj pravi pa državni pravd- nik?

"Ej, pismo imamo, ki so ga pi- sali Franksu in zavoj, ki ga je na- stavil zanje."

"Imamo tudi izpoved dečkov, ki pa je nepotrebna, kajti stvar je čisto jasna in najmanjše sit- nosti ne bo, da bodo spoznani krivim."

Ej tako je tako, kadar prole- tarcji prihajajo pred sodni stol.

KAJ VSE JE BIL IN JE DAVI- SOV AGITATOR.

Washington, D. C. — Davisov glavni kampanjski kolovodja Frank L. Polk je sedaj odvetnik za Wall Street. Bil je državni podtajnik in je vodil posle državn- skega tajnika, ko sta bila predsed- nik Wilson in državni tajnik Lan- sig v Parizu. Med vojne je bil departmentov svetnik. Osebnó je bil zapleten v protiruske vojne in spletke, ki označujejo drugo Wil- sonovo administracijo. Polk je za- eno s takratnim vojnim ministrom Bakerjem gledal na to, da so bila odposlana šivila in druge vojne potrebščine Judenišu poleti leta 1919. Tedaj so upali takšni ljud- je, da zajame Judeniš Petrograd in prekuene delavsko vlado na Ruskem.

KAKO DAWES LJUBI DE- LAVCE.

Chicago, Ill. — Charles G. Dawes je podpredsedniški kandidat republikanske stranke. Ampak med delavci, ki se zanimajo, kako sodijo ljudje o delavstvu, ki se poganjajo pri starih strankah za javne službe, je poznan kot delav- ski nasprotnik.

Dawes je organiziral organiza- cijo pod imenom "Misutniki us- tave". Organizacija ena financira iz svojega šepa. Vsak, kdor po- stane član te organizacije, napra- vi obljubo, da bo delal za odpra- vno delavskih strokovnih organi- zacij.

Kdor verjame, da je Dawes po- speševatelj delavskih organizacij, da mišlji, da gre pravica delav- cem, je seveda zrel za norišnico.

Ameriški morilec obe- šen v Kanadi.

Fant je pisal tik pred svojo smrt- jo materi, da umira kot dober kristjan in da bo zanje pro- sil pri bogu v nebesih.

Montreal, Kanada. — Walter Muir iz New Yorka je bil v pe- tek obešen v Valleyfieldu, Que- bec, ker je umoril lani v mesecu septembru Henrika Lavoletta po prepiru v neki valleyfieldski gos- tinski. Kakor je razvidno iz sod- nih zapiskov, je Lavolette udaril Muirovega prijatelja Josepha Planta, ko so se pripravili radi lovskega psa.

Dokler ni zabelj zadrgnil vrvi okoli fantovega vratu, ni nihče mislil, da bo izvedena smrtna ob- sodba, tako si je prizadevala fan- tova mati grofica Richelleu, da bi dobila dovoljenje za novo obravnavo.

Pređen je mladi morilec odšel na vešala, je pisal svoji materi naslednje pismo:

"Moji potrti in ubogi materi: Kako moraš trpeti valed moje smrti! Teda pogumna bodi ter i- mej pred očmi dejstvo, da sem umri kot dober kristjan v stanju milosti božje. Miali vedno name, in jaz bom gledal nate ter prosil boga zate, dokler se ne združiš z mano gori v svetih nebesih. Božja volja je, da sem moral zapustiti zemljo v tem času. Umiram sre- dne smrti. Z vsem svojim srcem te ljubim in bom prosil boga zate. Zbogom, draga mati! Bog s ta- bo! Tvoj ljubeci sin Walter."

Muir je trdil, da je tedaj, ko je med pypiprom nameril s pištolo na Lavoletta v tisti gostilni, mi- silil le ostrašiti moža. Dva strela je oddal v tla. Ena krogla je od- letela ter zadela Lavoletta v pr- sa.

Porota je dognala, da je Muir kriv umora. In mladi morilec je imel biti obešen še aprila meseca. Ali sodišče je dovolilo vložitev priziva, ki pa ni našel odmeva.

Zatem se je pričela njegova mati grofica Richelleu boriti za mladčeve osovoboditev. Napela je vse svoje moči, ali vse njeno pri- zadevanje je bilo zaman. Sklepe- van se je na njegovo mladost — bil je star 21 let — ter trdila, da ni imel nobenega kriminalnega na- mena, ko je streljal na umorjenca. Kanadski uradniki so sicer sočus- tvovali z materjo, ali dejali so pa, da jim postava dovoljuje le- eno tolaženje, in sicer to, da mo- ra biti krivica popravljena s smrtjo njenega sina.

PO 42 LETIH V ZAKONU.

La Forte, Ind. — Orville Wash- burn, star 73 let, je delal pet dni pokoro v zaporu, ker je pretepel svoje 73 let staro ženo. Dva in štirideset let sta šivela Washburn in njegova žena v miru in brez prepira. Po 42 letih pa ni nastal je prepir, ampak tudi pretep. Čud- na so sta pota zakonskega življen- ja.

GOMPERS BO MOLČAL DO 1. AVGUSTA.

Washington, D. C. — (Feder. Press). — Izvrševalni odbor Ame- riške delavske federacije ima sejo 1. avgusta, na kateri bo raz- pravljaj o političnem in industri- skem položaju.

Spomenik francoskim črnoko- šnim vojakom.

Pariz, 14. jul. — Včeraj je bil v Rheimsu odkrit spomenik za- morem iz francoskih kolonij v Afriki, ki so padli v svetovni vojni. Spomenik predstavlja ogromnega senegalskega zamorca v vojaški uniformi.

General Achinard, ki je govoril pri odkritju, je dejal, da so bili zamorski vojaki "res strašni v bojih s Nemci, ker so smatrali Nemce za najvredje divjake na svetu, toda Francija ne vidi v njih take barbare kot jih opisuje Nemci."

Kolonijalni minister Daladier je rekel, da se je 800,000 zamor- cev bojevalo za Francijo in 30,000 je bilo ubitih.

Nacionalisti v Nemčiji spet rogo- vilijo.

Berlin, 14. jul. — Nacionalisti so naslovili na vlado zahtevo, da mora zavreči dovoljenje za orož- no preiskavo v Nemčiji po zavez- niški kontrolni komisiji. Nacional- ni listi vpijejo, da je že čas, da Nemce "obide sveta jeza in da se otresajo sramote". Ljuti napadi na vlado, ki je dovolila preiska- vo, se vrše dnevno v nacionali- stičnem časopisju.

PROHIBICIONISTI URADNI- KI ARETIRANI.

Policija jih obtočuje nespodobne- ga obnašanja.

New Orleans, La. — Ob jezuru Pontchartrain se nahaja zabavi- šče West End, v katerega zahaja- jo le premožni ljudje. Cene so visoke in če bi navadni delavec slučajno zašel v tako zabavišče, bi njegova tedenska mezda zado- stovala komaj za večerjo. Prohi- bicionisti urad je izvedel nekje, da v tem zabavišču prodajajo o- pojne pijače. Max Overpeck, divi- zijski načelnik, se je odločil, da s tremi drugimi prohibicijonisti uradniki pričee zabavišče po o- pojnih pijačah.

Ko so se prohibicijonisti urad- niki približali zabavišču, so hitro zapli vrata. Zastoj je posilil prohibicijonisti uradniki, da jim odpro vrata. Njih prošnje so bile zastoj, njih trkanje ni imelo us- peha. Ker prohibicijonisti niso mogli skozi vrata v zabavišče, so prišli skozi okna in pri tem so raz- bili tudi ena vrata. Lastniki so seveda pozvali policijo na pomoč, češ da tuji ljudje razbijajo vrata in okna in se obnašajo zelo nespo- doбно. Policija je sledila klicu.

"Kjer sede bogati ljudje in se vesele življenja, se vendar ne spo- dobi, da bi kdo razbil okna in vrata, pa magari če so prav pro- hibicijonisti uradniki, ki isvajajo postavo," si je mislila policija, ko je aretirala vse štiri prohibi- cijoniste uradnike in jih obtožila nespodobnega obnašanja in kalje- nja miru. Razbijanje vrat in oken je vendar pretreslo živce bogatih ljudi, katerih vzemiraj najrahlej- ši šum, akoravno posameznik iz- med njih prav lahko prenese kvort dobrega žganja.

Overpeck je izjavil, da bodo po- liciji, ki so izvršili aretacijo, ob- toženi, da so se umešavali v po- sle zveznih uradnikov.

Prohibicijonisti uradniki trdi- jo, da so zaplenili dve steklenici žganja in so povzročili aretacijo dveh oseb, policija pa izjavlja odločno, da niso v zabavišču našli opojnih pijač.

Ako bi bila to navadna restav- racija, v katero bi zahajali delav- ci, kdo ve, če bi se policija tako krepko postavila na stran gostov in restavratev?

FRIPOVEDKE O PIRATIH SE MNOŽE.

New York, N. Y. — Tvest o piratih, ki napadajo ladije, nalo- žene z žganjem, se je pričela raz- vijati in zdi se, da prvi povesti slede kmalu druge bolj grozovite v detajlih, da služijo namenu, ki ga skrbno goje prohibicijonisti in ki razlagajo besede: "Bojne ladi- je naj love tihotapee z opojnimi pijačami na morju."

Sem je dospela vest o franco- skem parniku "Mulhouse", kate- rega so piratje olajšali na odpr- tem morju za pol milijona dolar-jev žganja. Tej vesti je sledila tak- ojš druga, katere je bila sporo- čena le prohibicijonisti uradni- kom in ki pripoveduje, da so pi- ratje napadli še en parnik in ubi- li kapitana, katerega truplo so vr- gli v morje. Imena tega parnika seveda niso povedali.

Povest se nadaljuje, da je na- pad na ladji vodil eden-najbolj znamenitih tihotapeev v Ameriki in da je bilo žganje pripeljano v New York. In ker je imela prva oropana ladija za pol milijona dolarjev žganja, ga je imela druga ladija natančno za en četrt mil- jona dolarjev.

Kmalu slede še druge povesti o strašnih roparjih na morju. V tretji in nadaljnih povestih ne bo- do roparji nabrži prizanesli tudi močvn.

Ubogi papir, zelo si potrpežljiv! Prenešaj pač vse!

Amnestija za Caillauxa v Franciji.

Pariz, 14. jul. — Francoska zbornica, ki se bavi že nekaj dni z amnestijsko predlogo Herriote- ve vlade, je odglasovala z večino 102 glasov, da se Josephu Caillaux- u vrnejo vse državljanske pravice. Caillaux, ki je bil nekoč ministrski predsednik, je bil med vojno obtožen izdajstva.

500 samomorov v šestih tednih na Dunaju.

Dunaj. — (Fed. Press.) — Pet- sto samomorov v šestih tednih! To je rekord, ki ga je doživel Dunaj. Dnevniki imajo posebno kolono za samomore s naslovom "Die Lebensmüden" (življenja navlečeni). Vsi ljudski sloji so žrtve samomorilne epidemije; siromaki, ki stradajo in bogatini, ki so izgubili vse premoženje v spekulacijah ob čas, ko je fran- coski frank padel

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inskorp. 17. junija 1907. v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 30. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK: Predsednik Vincent Calarik, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila John Zavorcnik, upravitelj glasila Filip Godina.

FOROTNI ODSEK: John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 376, Barberton, Ohio, Fred A. Vidar, 2405 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill., John Terrell, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK: Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon, Run, Pa., John Groehl, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O., Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za zvezoopad. Max Mare, Box 166, Buhl, Miss., za zvezoopad. Mike Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

ZAPADNO OKROŽJE: Frank Zalta, predsednik, 3638 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank Samrak, 5817 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Nadzorni odbor: Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Josko Oten, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Jos. Šuk, 6404 Orion Ct., Cleveland, Ohio.

Združiteni odbor: Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. Josko Oten, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. Jos. Šuk, 6404 Orion Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. POZOR! — Korrespondenca s gl. odborgi, ki delajo v glavnem uradu, se vrši tabalo:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVI: Bolniško tajništvo S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobše se naslovijo: Tajništvo S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVE I Z BLAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. F. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaltu, predsedniku nadzornega odbora, ligar naslov je sgraj.

Vsi prilivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, nasezanila, oglasi, naročila in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POLICAJ V SMOLI. NAJEDLI SO SE OLIV.

Korupcija ga je pahnila vanjo. Štirje so umrli.

Chicago, Ill. — George Wabot je imel precej prijetno policijsko službo, tako da ga je marsikateri njegovih tovarišev zavidal, ki mora poneti patrolirati po trdem čikaškem tlaku. Prevažal je namreč v avtomobilu William Shomakerja, ki opravlja službo detektivskega načelnika. Zdi se, da je ta služba zdaj "fuč" in da je šla rakom živžgat in žabam gost. Vze- li so mu namreč policijsko zvezdo in ga vtaknili v zapor, kamor je on včas zapiral druge ljudi. Ob- tožnica mu očita, da je z grožnja- mi izsilil denar.

To se je zgodilo na vogalu O- sem in tridesete ceste in Emerald- dove avenije. Bartolo Trunchino je izpovedal, da je videl policaja, kako je argumentiral z nekim mo- škim, ki je sedel v avtomobilu in poleg katerega je sedela ženska s majhnim otrokom. V avtomobilu so bile tri kositerne posode alko- hola. Wabot je zahteval \$50 pod- kupnine, katere je Trunchino po- sodil.

Po tem dogodku je policaj od- vedel Trunchina v vežo in zahte- val od nega še \$50, ker se je ume- šal v stvar. Sto dolarjev so našli v gramofonu Wablovega svaka.

POPOLNOMA RAZUMLJIVO IN DOSLEDNO.

Washington, D. C. — Zvezna trgovska zbornica je neznanako vesela, da je demokratska stran- ka izbrala Davisa za svojega pred- sedniškega kandidata. Zbornica bo napela vse svoje moči v borbi za izvolitev republikanskega pred- sedniškega kandidata Coolidgea. — Drugače niti biti ne more.

INDIJANEC BI BIL RAD KAN- DIDAT.

Helena, Mont. — Robert Yellow Tail (Rumen Rep) iz indijanskega rodu Crowe (Vrana) je poslal tajniku države Montane prošnjo, da bi bil rad kandidat za kong- resnika na republikanski listini.

Gluhonemca sta se ubila v dvo- boju.

Berlin, 14. jul. — Dva gluho- nemca sta včeraj bojevala dvoboj z nožema v berlinski kavarni radi neke Lenke. Oba sta bila na me- stu mrtva.

Egiptovski premijer obstreljen.

Kairo, Egipt. 14. jul. — Said Zagai nacionalni predsednik egiptov- skega nacionalistev vlade, je bil v soboto lahko ranjen, ko je nanj streljal heki dijak. Napad je bil izvršen na kolodvoru.

Japonci kupujejo bojna letala v Italiji.

Pariz, 14. jul. — Japonska vla- da je naročila večje število boj- nih letal nemškega modela, ki se izdelujejo v veliki italijanski ego- planski tovarni v Pisi.

Amerika noče imeti posla v Tangierju.

London, 14. jul. — Ameriški državni tajnik Hughes je v sobo- to poslal noto Angliji, Franciji in Španiji, v kateri je naznanil, da Združene države nočejo prisostvo- vati v administraciji tangierske cone.

(Tangier je na severozapadni obali Afrike ravno nasproti Gib- raltarju, kjer se Sredozemsko morje v ožini spaja s Atlantskim morjem. Kakor je Gibraltar na evropski strani, ki je pod kontrolo Anglije, ključ do Sredozem- skega morja, tako je Tangier na afriški strani. Tangier je pod skupno kontrolo Anglije, Francije in Španije. To državo so hote- le, da bi se tudi Amerika pridru- žila kontroli, toda ameriška vlada noče imeti posla s to rečjo, ki je vir večnih sporov in zapletljajev.)

ZENITVENA PONUDBA.

Samec, star 34 let, se želim seznaniti s Slovenko staro ne več od 33 let in tudi vdova ni izveta. Samo one, ki resno mislijo in s poštenim namenom, naj se prigla- sijo in prilije svojo sliko, ki jih vrnem na zahtevo. Tajnost jam- čena. Pisma naj se naslovijo na: Fric Orešnik, P. O., Commodore, Pa. (Adv.)

Egoizem.

Andrej je bil delavec. In zgodilo se je nekega dne, da mu je njegov gospodar dejal: Dragi prijatelj, od danes naprej te ne morem več rabiti in glej, da si poiščeš dela drugje! Lepo je prosil Andrej svojega gospodarja, naj se usmili njegovih šestero otrok in je govoril takole:

Gospod, otroke imam. Vsi so majhni, nebolgljeni in žena mi je bolhna. Usmiliti se nedolžnih sirot, kaj naj jim dam jesti, v kaj naj jih oblečem? Poglejte, sedem let sem bil pri Vas v službi in sedem let sem delal za Vašo korist. Pustil sem pri Vas svoja najboljša moči, celo posrečil sem se bil pri Vas in od takrat, ko mi je padel oni sod na prsa, nisem nič kaj zdrav. Usmiliti se in nikar ne izročite mene, siromaka, poginuj!

Gospod pa se je samo smehljaj Andrejevimi prošnjami in komaj, da ga je hotel poslušati. Ko je Andrej končal, je gospodar skomiznil z rameni, napravil silno važen obraz in počasi dejal:

"Ne morem, Andrej, zares ne morem in vem da je hudo. Pomislite, prejšnji teden sem kupil vilo in avtomobil, kar me je stalo lepe novce. Zato moram omejiti število delavcev, ker zahtevajo previsoke plače. Ne morem, saj se itak bojim, da bom v kratkem propadel."

Oh, gospod, ne boste propadli, ako pridržite enega reveža v službi. Saj me niste počeli do danes še nobenkrat zastoj in počeno sem vam zaslužil tiste bore grošičke, ki ste mi jih izplačali ob sobotah. Že res, bil si priden delavec in

zelo mi je žal, toda, kakor rečeno, ne morem te obdržati še naprej. Ali, gospod, zakaj ste ravno mene izbrali, ko imam vendar družino.

Dajte mi mir in ne bodite sitni. — Rekel sem Ti, da te ne potrebujem več in s tem je zadeva omlatena. Z bogom!

In tako je šel delavec Andrej pobitiga srca in obupane duše ter sporočil svoji družini novico. Žena je zagnala jok, obupno je vila roke, a Andrej je ni znal tolažiti, ker je bil sam potreben tolažbe.

Iakal je Andrej službe vsepovsod, toda nikjer je ni dobil. Potekla sta dva dolga meseca, odkar je bil Andrej brez posla in njegova žena je morala vzeti v naročje najmlajšega otroka, a ob straneh sta ji šla dva in šli so od hiše do hiše prosit kruha.

Zgodilo se je pa, da je začela Andrejeva žena tudi na vrt neke restavracije, odkoder so se šli poskočni zvoki godbe. In šla je nesrečna, shujšana in od gladi in bede prepadena žena z otroci od mize do mize. Malomarno in brezbržno so ji gostje metali strgan drobiž, a ona se je vsakemu posebej ponižno zahvalila. Tako je prišla tudi do neke mize, kjer ji je zastal korak. Ugladela je namreč bivšega gospodarja njenega moža, ki je v popolni pijanosti omahoval za mizo in kričal na ves glas:

To prokleto delavsko bando je treba popolnoma izstradati ali jo na kak drug način prisiliti, da ne bo več komandirala nad delodajalcem.

Tedaj se je vsa bleda Andrejeva žena pomaknila bližje in obšla pred človekom, ki je prav-

kar izgovoril zadnje besede. Ošabnel se je polagoma obrnil na svojem sedežu in njegov od pijače zmeden pogled se je sročal z očmi prepadene žene.

Kaj je, se je surovo zadržal nad njo. Ona pa je potisnila ob strani stoječega otroka v ospredje prav pred pijanega oholeža in s povdarkom dejala:

Pripeljala sem vam svoje otroke, katere ste poglajali v pomankanje in revščino.

Kaj pa mene to briga?

Ljudje, ki so sedeli pri sosednjih mizah, so se začeli živahno zanimati za ubogo ženo, ki je mirno in vaa izmučena stala pred surovim kapitalistom. Nekateri so pristopili in na glas grajali samotulnika; žena je čakala na odgovor.

Kaj stojš tu, kakor da si vkopana v zemljo, se je zopet zadržal nad njo.

Čakam, kaj poročete na to, da sem vam pripeljala izstradane otroke.

Po vrtu se je dvignil vihar. Glasno so dajali navzoči duška svojemurogorčenju proti brezčutnemu egoistu, tako, da je moral zapustiti vrt. Za njim so letele povske.

Takrat pa je nekdo vprašal ženo:

Kje je Vaš mož?

Doma, se je glasil kratek odgovor.

Recite mu, naj se jutri oglasi, juri meni. — Tu imate moj naslov. Sem sicer skromen obrtnik, ali za enega se bo našlo še vedno prostora. Toliko bo že zaslužil, da bo vsaj za hrano otrokom. Vi pa pojdite domov in umirite se od silne nesreče. Bo že boljše.

Naslednji dan je šel Andrej po dolgem času zopet na delo. Opravljal je razna dela pri svojem novem gospodarju kamnoseku. In ko je prišel v soboto zvečer zopet med svoje otroke, jim je govoril o zločinskem egoizmu izkoriščajočih kapitalistov, a tudi o plemenitih srečih...

Za naše farmarje.

Razni nasveti.

Kako pričeti z oranjem ladine. Nekaj kmet piše, kako je očistil in preoral 1000 akrov prerjaje in deloma s šest čevljev visokim grmičevjem poračene zemlje. Prvo je pričel sekati grmičevje pri tleh in ko se je osušilo, je sežgal vse skupaj. Takoj nato je s pepelom pognojeno zemljo privlačil z močno brano in posejal s deset flinti navadne trave, kateri je bilo primešane funt deteljnega semena in deset funtov rži. Povrhu je še posejal 100 funtov superfosfata (superphosphate) na akro. V sedmih mesecih se je pokazal začetek. Na popolni ledini in primerno pustil zemlji je zrastle tri čevlje visoka trava z deteljo in ržo, kar je kosil za živino. Prva tri leta zemlje ni oral, dokler se niso dodobra razpredle deteljni korenine in storile svoje delo s prerahljanjem zemlje.

Laška detelja (crimson clover) je najboljši in najhitrejši pripomoček, da se zrahlja in opomore zemlja. Detelja kmalu spomladi ozeleni in jo je mogoče tudi kositi za prvo krmo, da se potem še lahko orje istega leta za koruzo. V poznem aprilu ali začetku maja jo je vsaših že lahko kositi za svežo krmo. Pozno v maju in v začetku junija je po pokoseni detelji lahko obdelati zemljo samo da jo dobro prebratate, na kar se že lahko sadi koruzo, ki posebno dobro obrodi za deteljo, zlasti če je ob pravem času okopana. Za koruzo je dobro saditi bob, ki služi kot dobra krma ter obenem izpopolni rodovitnost zemlje. Najboljše je to, ko se poberejo stroki, slama pa spodrije, da služi kot dober gnoj. Žito v na ta način obdelovani zemlji pozneje prav dobro obrodi, posebno pa ozimina.

Divji česen najlojše uničite, ako preorjete zemljo v jeseni in naslednje leto posadite s koruzo. Tudi ovčja paša kmalu uniči to kužno rastlino.

Najlepši dnevi na farmah so taktat, ko je alfalfa (detelja) za košnjo, pravi neki farmar iz Iowa. On goji alfalfa, da jo krmi svojim osmim jerseyjskim kravam. Po njegovem prepričanju in izkušnjah je ni boljše krme za krave kakor alfalfa. Če preneha le za en dan krmiti svoje krave z alfalfa, pa naj jo nadomesti s katerokoli krmo, se pozna, ker krave precej dajejo manj mleka.

Univerza Cornell je preiskovala razmere med 1303 farmarji v okraju Tompkins v državi New York. Pronašla je, da je povprečen dohodek kmetijskega delavca izmed 1007 mož, ki imajo samo izobrazbo vaške šole, \$318 na leto. Dohodek 280 farmarjev, ki imajo izobrazbo srednje šole (high school) je znašal povprečno \$620 na leto, a dohodek šestnajstih farmarjev, ki so imeli poljedelske šole, pa je bil povprečno \$847 na leto.

Buče. Kmetovalce piše, kako je posadil pet akrov sveta z bučami. Posadil jih je v sredi maja in v sredi avgusta so bile buče že do-

bre za krmo prašičev. Poskusil je krmiti prašiče z bučami na dva načina, da je dajal enim samo kuhane buče, drugim pa kar surove. Ta poskušnja mu je pokazala, da je bilo prav malo razlike. S kuhanjem 1000 funtov buč na dan je imel že precej truda in stroškov, a z narezanjem prav tolke količine buč je bilo primeroma malo dela. Hranil je sto svinj. Pet akrov buč je bilo v dobri letini čisto dovolj, da je lahko prehranjeval z njimi svinje od srede avgusta do oktobra. Dal jim je buč, kolikor so jih le hletele požreti. Buče je zvalil proti velikemu svinjaku, jih rezal na četrti in dajal za stajo. Večje je prerzetal tudi na več kosov. Ugotovil je, da je pet akrov buč vrednih toliko kot druge krme za \$500. Dopolnil je seveda bučno hrano s koruzo, mešanim žitom in pridarki iz mlina. Po njegovih izkušnjah je najboljša saditi buče srednje velikosti, ki prej dozori in je lažje z njimi delati, pa jih je tudi precej več pridelanih na akro kakor pa buče večje sorte. Skušnje ga tudi uče, da se tako ne splašča saditi buče manjše velikosti, ker tistih se dosti prej loti mrčes ter jih uniči.

Rabindranath Tagore:

Čampin cvet.

Mislil si, da bi bil čampin cvet, samo tako za šalo, in bi rasel na veji visoko na onem drevesu in bi se tresel v vetru od smeha in plesal po pravkar razklenjenih listih, ali bi me spoznala, mamica?

Klicala bi: "Dete, kje si!" in jaz bi se smejal sam pri sebi in bi bil tiho, prav tiho.

Skrivaj bi odprl svoje liste in bi te opazoval pri delu.

Kedar bi po kopeli, s mokrimi lasmi, razpuščenimi preko ramen, šla skozi senco čampovega drevesa do dvorca, kjer opravljáš svoje molitve, bi začutila vonj cvetlice, pa ne bi vedela, da prihaja od mene.

Kedar bi opoldne po obedu sedela ob oknu in čitala Ramajano in bi senca drevesa padala na tvoje lase in na tvoja nadržja, vrgel bi svojo malo senco na stran tvoje knjige, prav tja, kjer bi čitala.

Bi nganila, da je bila to drobna senca tvojega malega deteta?

Kedar bi šla zvečer s prižgano svetilko v roki v hlev h kravam, bi padel nenadoma zopet na zemljo in bi bil še enkrat tvoje pravo dete in bi te prosil, da mi poveš kakšno pravljico.

"Kje si pa bilo, ti poredno dete!"

"Ne povem ti, mamica." Glej tako bi si govorila ti in jaz.

Povest "Jimmie Higgins" je mealo duše ameriškega proletariata ob času velike vojne. Dobi se pri Književni matici S. N. P. J.

POZOR SLOVENCIM!

Prodam 80 akrov obsegajočo farmo, 50 akrov je obdelane zemlje, bombaž, koruza, krompir, fižol, lep vrt, domača zeljenava, ter grozdje. Krave, prašiči, kokoši, mule, in dve hiši, ena hiša ima tri in druga dve sobi. Dve štali, dobra pitna voda, vsi potrebni farmarski stroji. Zelo prikladno za dve družini. Cena nizka. Vse ponudbe je poslati na naslov: Martin Matek, Box 53, Harviell, Mo. (Adv.)

Za kratek čas

Čudno sorodstvo. Čujte: S tridesetimi leti sem oženil z vdovo štiridesetletno, ki je imela hčer 18 let staro. Moj oče, mož 60 let, me je iskal, se zaljubil v mojo hčerko in jo poročil. S tem je postal moj oče moj in moja hči je postala moja mater. Ker je bila žena mojega očeta, je tudi vnuk mojega očeta, je sin njegovega sina. Istočasno je rodila žena mojega očeta tudi sina. Ta sin je moj brat in moj vnuk. Ker je sin mojega očeta in nem sin moje hčere. Moja žena je moja stara mater, ker je mati žene mojega očeta. In zato sem jaz sin njene mater. In ker sem obenem mož svoje mater, sem stari oče samega sebe. Pomislite, če ni res tako.

Generalova krava.

To je bilo v Avstriji. General je imel obilno družino. Rad je hranil neki vojak v bližini jašnice v malém hlevu krave, mu je dala vsak dan štiri mleka. Pred hlevom je bil mal travnik, kjer se je navadno pasla. Nekega dne pa se je generalova gospa pritožila, da kako krava daje mnogo mleka kot poprej. Za vzrok te kolnosti je navedla dejstvo, da trava zelo pomandran, ker so jo vojaki in civilisti po travnikih posekali.

General je postavil takoj vojak pred travnik ter mu ukazal, da razum njegove krave niha sme stopiti na travnik.

Služaj je pa nanesel, da je teta iti gospa generalova jutra nekam na poset ter se slušila bližnje poti čez travnik. Takoj se je stražnik zadržal: "Halt, nazaj!"

Generalica se je začudila majestetično odvrnila:

"Tepe, kaj me ne poznate več, kdo da sem!"

Nakar odgovori v istem tonu vojak:

"Vse, kar jaz vem, je to, da niste krava gospoda generala Proč s trave!"

Isprej sodišča.

Sodnik: "Vi ste se toraj igrali, ko ste ukradli denarnico?" Žovani: "Ostija, kako lega bal, da ga ni nič denare na..."

Nov graditelj moči in živ...

Cudovito je, kako hitro to sero in vilo povrne slabotnim, nevratnim in pobitim ljudem njihovo zdravje. Isto jako hitro učinkuje.

Kri mora imeti lezezo in živ... Nuz-Tone daje lezezo krvi in živ... Tudi vtrajno in zdravilno... polviljnost spazm, stimulira obli... in regulira lezezo in črva. Indolevalji Nuz-Tone vede tako... kaj je ista vatanu stiriti za vs... služaj, da pristijo vse lekarnar... nje jamdijo in vam poročajo denar... sadročini. Ogledajte si jamstvo na... paketu. Priporočena, jamčena in... v vseh lekarnah. — (Adv.)

DA SKUHAŠ DOBRO VO. PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sol in vse druge potrebšine. Poslani in se prepričajte, da je doma pri kuhanju vedno le najboljši in najnežji.

Grocerijam, sladničarjem in v... dajalno šeleznino damo primeren... pust pri večjih naročilih. Pila... informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland.

JOSIP STRITAR: SODNIKОВИ.

VII.

Na tihem je trpela Sodnikova gospodinja. Skrbno njeno oko je videlo skrivne pike, katere so se kazale tu pa tam po veličastnem poslopju lepe Sodnikovine; majali so se mu prej tako krepki stalni stebri; v strahu in trepeti je pričakovala žena strašnega trenutka, ko se slednjič vse zgrudi in razruši. Molče je trpela, molče izpolnjevala svoje teške dolžnosti. Žena, pravijo, podpira hiši tri ogle. V tem pregovoru je mnogo resnice. Kaj pomaga možu, naj se še tako trudi in pridobiva, ako ni v hiši blažene ženske roke, da se množi, rase in lepo vzhaja kakor kvas na gorkem! Najpridnejši gospodar se slednjič utruji, navleča se dela, ako vidi, da ni blagoslova pri hiši, da vse narazne leze, gine in se taja kakor sneg spomladi; ako nima prijetnega, mirnega doma, da se odpohije po trudu in skrbih viharnega dneva. In kar je najimunitnejše, kdo naj mu skrbi za otroke doma; kdo naj pazi na nje, brani jih, učil in odgojuje, da mu bodo na veselje sedaj, na čast, tolažbo in podporo v starih letih? Lepa, imenitna, a tudi težavna je naloga zakonske žene. Blagor možu, kateremu je sreča naklonila dobro ženo, katera izpolnjuje svoje dolžnosti, kakor on svoje; lažja in slajša mu življenje, gladi mu življenja pota, če mu jih tudi ne nasiplja s cvetlicami. Vesel je naj bode, časti jo naj in ljubi; ravno-pravna mu bodi; nikdar naj iz gole oblastnosti in samoglavnosti ne seza v njeno področje; naj ji vsa vedno in povsod, kakor ona njemu. Nikdar naj je ne žali brez potrebe, vedro naj bo njeno šelo, jasno njeno oko, da razliva blagodejno svetlobo, radost in zadovoljnost po vseh obrazih, po vsi domačiji. Pomislil naj, da mu podpira tri hišne ogle res, a tudi samo tri; da more hiša stati, treba tudi četrtemu podporo, in tega more in mora podpirati sam gospodar.

Liza Sodnikova je bila iz ubožne hiše. Andreju ni bilo treba gledati na premoženje, ko se je ženil; lepo ženo je hotel imeti, da bi je bil sam vesel in da bi se z njo ponošal pred svetom. Lepo domovje, lepa kupčija in lepa žena; to troje se lepo ujema, to je bilo po Sodnikovem smren. In vse to troje je zdaj imel. Lepa je bila Liza, da je slula, lahko se reče, po deželi, ne samo po okraju. A ne samo lepa, bila je tudi poštena, umna in pridna, in — redka prikazen — poleg vse svoje nenavadne lepote ni bila nikakor ničemurna. Ali ni sama vedela, kako je lepa, kar je težko verjetno, ali je pa tako malo čislala telesno lepoto: gotovo je to, da ni kazala nikoli in nikjer najmanjše prevzetnosti; nikdar se ni povzdigovala nad druge. Imela je res v svojem vedenju in govorjenju, v hoji in nohi neki prirojen, plemenit ponos, ki je lahko doma v nizki koči kakor na gosposkem dvoru. Ali v tem ponosu ni bilo čisto nič neprijetnega, odurnega; tako lepa ji je pristojala, da bi si je človek ne bil rad mislil drugačne. Čudno in vendar resnično; tak ponos ni v nikakem nasprotju s pravo skromnostjo; reči bi se smelo skoraj, da sta si brat in sestra, tako lepo se slagata. In tako je bilo v resnici pri Sodnikovi nevesti. Ta ponos ji je pa bil tudi dobro orožje, katero je je branilo mnogoterih sitnosti in nadelčnosti, ki so tako rade bližajo lepi ženski, bodisi dekletu ali pa tudi zakonski ženi. Nenavadna ženaka lepota hudim jezikom po osam zrelo medno jabolko — to je objedanje in glodanje! Lepa Liza, prej ubožna dekle, zdaj bogata žena Sodnikova je imela mir, dasi je povsod hudih jezikov dovolj kakor osa — a tem je vse rečeno.

Hitro se je bila udomaela in privadila novih razmer. Sodnik je smel biti zadovoljen s svojo ženo; in bil je zadovoljen. Dobro mu je dejalo, ko

so jo vsi hvalili in slavili, kaka žena je to in kaka gospodinja! Sam je nikdar ni ne hvalil ne grajal, to se mu ni zdelo spodobno. Srečen je bil njičin zakon; prepira ni bilo med njima. Sodnik, dasi kmet, bil je pameten mož; še gosposki niso vsi taki. Nikdar se ni vtikal v njeno gospodinjstvo, kakor ona ne v njegovo gospodarstvo; kar je naredila ali ukazala, vse je bilo prav, četudi se mu vsa morebiti ni zdelo; nikoli ji ni kratal njene gospodinjske oblasti. Če je bil še tako slabe volje, ž njo ni bil nikoli osoren, a posebno prijazen tudi ne; tudi to se mu je menda zdelo nespodobno. Deklam ni sam ukazoval, one so bile popolnoma v njeni oblasti; ona jih je v službo jemala, ona plačevala in jih karala, ako treba. Otroci, dokler niso v šolo hodili, bili so samo materi v strahu; kar je rekla ona, to je veljalo; nepotrebno in neprimerno se ji je zdelo, da bi imela očeta za strašilo otrokom. Kakor ona v svojih, tako je bil mož svoboden v svojih naredbah in opravilih. Nikoli ni vprašala, kam gre in kdaj se vrne, kje je bil, kaj je počel, zakaj ga ni bilo toliko časa domov. Slabo je izkupila kaka sosedka, kaka stara ženica, ako ji je hotela kaj na uho pošepetati o njenem možu; kaj se govori o njem, naj bolj pazi nanj; naj ga ne pusti, da dela, kar hoče; kratko jo je zavrnila, rekoč: "Moj mož že ve, kaj dela." In take žene bi človek ne bil vesel!

Štiri in dvajset let sta tako v miru in zločnosti vkup živela. V prvi polovici te dolge dobe je vedno sonce sreče sijalo na Sodnikovo domovje; a stasoma so se začeli prikazovati in vzhajati oblaki ob robu obnebnja; sivi oblaki, ki so se množili, gostili, slednjič prevlekli vse nebo; grom se je čul izza gora; vihar je šibil in pripogibal drevesom vrhove, vsak čih se je bilo brati huđe ure.

Sodnikova žena je vse to videla; čutila je, da se bliža nesreča njenemu domovju, a vedno je molčala. Vendar zamolčati ne smemo, da je imela trenutke, ko so ji vstajali mučilni dvomi, ali je tudi res vedno prav ravnala, da ni poslušala dobrih svetov, da je molčala, ko bi bilo treba govoriti. Ko bi stopila predenj, lepo z njim govorila, prosila ga, ako treba s solzami v očeh, naj ne dela tako, naj krene, dokler je še čas, s poti, katera vodi v gotovo pogubo, morebiti...? Ne, Liza je poznala svojega moža, njegovo oblastnost in trmoglavost; razprskala bi ga samo, morebiti bi bilo potem še huje. Andrej Sodnik se ne da voditi nikomur, tudi svoji ženi ne; morebiti nji najmanj!

Imela je sama enega človeka na svetu, kateri je vedel, kaj trpi; z njim je govorila, njemu je potoževala, kadar ji je bilo sree prepolno, svoje skrbi in bolečine; ta je bil njen sin Matija. Matija ni bil podoben svojemu očetu, vsaj po slabi strani ne. Prost kmečki sin je bil, priden, skrben, varen; kakor hlapec se je trudil in delal od zore do mraka doma, na polju, kjer ga je bilo treba, kakor hlapec, samo da je njegovo delo več zaleglo. Razumen mladenič je bil Matija; vedel je kakor mati, kaj se vrši; vedel je, kaj se bliža, kaj mora priti prej ali pozneje, ako se kaj ne predrugači, ako se ne zgodi kako čudo. Ali pomagati tudi on ni mogel. Ako bi bila mogla enega človeka skrbnost in pridnost odvrtni prečiti propad, tedaj bi bilo vse dobro; toda Matija je predobro vedel, pregluboko čutil, da je vse njegovo prizadevanje kaplja na razseljeno železo! Kaj pomaga kopati in vodo na jez napeljavati in nabirati, ako je zatvornica vedno odprta! In zatvornice on ni mogel, ni smel zapreti. Pomagati je mogel samo eden, sedaj morebiti še tudi ta ne več. Trpel je in molčal sin kakor mati; upal se ni stopiti pred očeta; gorje mu, ako bi znil kako svaračo besedo očetu, takoj bi moral iz hiše. Sin, ki vidi svojega očeta nespamet, ki ve, kam pripravi njegova zapravljivost slednjič vso družino, a govoriti ne sme — ali ni žalostno, prežalostno stanje njegovo! In ko bi tudi smel govoriti — sin svariti, karati očeta, očitati mu, ali ni to nenaravno, narobe svet?

(Dalje prihodnjé.)

French Line advertisement featuring a ship illustration and text: 'Potujte "FRENCH LINE" potom. EKSPRESNA SLUŽBA — NEW YORK — HAVRE — PARIS V ŠESTIH DNEH PREKO BELGRAD — LJUBLJANA — ZAGREB. PARIS July 23, Aug. 20, Sept. 10. FRANCE July 30, Aug. 27, Sept. 17. LA SAVOIE July 19, Sep. 3. ROCHAMBEAU Aug. 6, Sept. 6. SUFFREN Aug. 12, Oct. 18. LAFAYETTE Aug. 16, Sept. 27. CHICAGO Sept. 24. Na naših posebnih vlakih so tolmachi, ki govorijo angleško in slovensko in ki bodo potovali z vami vsotote. Evropski agentje French Line bodo pomagali vaši družini in sorodnikom, preskrbeli jim bodo potne liste in vize ter uredili vse provozne zadeve brezplačno. Prostorji drugega in tretjega razreda so jako udobni, opremljeni s vsemi modernimi potrebščinami, umivalniki, tekoča voda v vsakem prostoru, pečivališča, kadilnica, brivnica in pokriti promenišni krov. Brez dvoma boste zadovoljni s splošno znano francosko kuhinjo, lahko pa dobite tudi svoja priljubljena jedila zaeno s plačilo, ki ste je vajeni. Godba, ples, radio in druge vrste zabave. Za nadaljnje informacije vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali FRENCH LINE 109 N. Dearborn St., Chicago, Ill. 19 State Street, New York.